

Titel: **Jungledyret Hugo (11) Trolderi**

Tema: Venskab
Fag: Dansk som andetsprog
Målgruppe: Elever med dansk som andetsprog – basis/supplerende

Data om læremidlet:

Tv-udsendelse: Sydover, DR Ramasjang, 30.12.2019, 24 min.

Faglig relevans/kompetenceområder

Til de tretten Tv-udsendelser om Jungledyret Hugo er der lavet kapitelsæt, der understøtter, at eleverne arbejder med opbygning af sætninger med sproglige ressourcer fra den systemiske funktionelle lingvistik; deltagere, processer, omstændigheder og forbindere.

Læs mere på <http://sprogoggenre.dk/vaerktojskassen-2/sproglige-ressourcer/>

I hver tv-udsendelse er der udvalgt seks små sekvenser, hvor der er udarbejdet en sætning til. Sætningen er vedlagt som puslesætning i pdf, og skal bruges i arbejdet med forskellige typer af sætningskonstruktioner.

I de tretten tv-udsendelser vil der være en variation i sætningskonstruktionerne med en øget sværhedsgrad fra simple sætninger med hyppige ord til udvidede sætninger med mindre hyppige ord.

De seks sætninger til dette afsnit ses her. Der kan udskrives en pdf med kapitelmærkningen.

Kapitelsæt: Lav sætninger		
Hent PDF med kapitelmærkning		
01	Præsentation af Hugo og Rita og resume af udsendelse 10	00:00:00
02	Afsnit 11	00:01:07
03	Efter lang tids vandren i bjergene stopper den trætte og opgivende bjørn.	00:01:12
04	Inde i den grå og mørke grotte i bjerget lever de grå, grimme og gryntende trolde.	00:03:32
05	I den skønne natur med bjerge og de dejligste blåbær vandrer de to bedstevenner.	00:04:52
06	Ude foran de onde trolde indgang til hulen brøler den store brune bjørn.	00:12:55
07	ned ad trappen i trolde hule kommer de to grimme vagttrolde.	00:14:13
08	Ned ad bjergets skråning mellem store sten flygter de to skrækslagne mænd.	00:16:20

For at eleverne får erfaringer med forskellige typer af sætningskonstruktioner, vil der i hver TV-udsendelse være seks ens opbyggede sætninger. Ved at bruge den systemisk funktionelle lingvistik, som anvender farvekoder, bliver det synligt for eleverne, hvordan sætningerne er konstrueret.

De fire sproglige ressourcer henviser til den funktion de har en sætning:

Deltager:

-Hvem eller hvad deltager?

Processer:

-Hvad gør deltageren/deltagerne?

Omstændigheder:

-Hvor/hvordan/hvornår/hvorfor gør de det?

Forbindere:

-Ord der binder sætninger sammen i forhold til tid, årsag, modsætning eller tilføjelse

Det er ikke alle sproglige ressourcer, der medtages i alle tv-udsendelser, da sætningskonstruktionerne varierer.

I denne film arbejdes der med: **omstændigheder** - **proces** - **deltager**

Eksempel på sætning: **Inde i den grå og mørke grotte i bjerget lever de grå, grimme og gryntende trolde.**

Efter lang tids vandren i bjergene	Ude foran de onde trolde indgang
Inde i den grå og mørke grotte i bjerget	Ned ad trappen i trolde hule
I den skønne natur med bjerge og de dejligste blåbær	Ned ad bjergets skråning mellem store sten
stopper	brøler
lever	kommer
vandrer	flygter
den trætte og opgivende bjørn.	den store brune bjørn.
de grå, grimme og gryntende trolde.	de to grimme og dumme vagttrolde.
de to bedstevenner.	de to skrækslagne mænd.

Puslesætningerne er organiseret, så de første tre sætninger findes til venstre i arket. Hvis der prioriteres kun at arbejde med halvdelen af sætningerne, kan arket deles op.

Idéen med puslesætningerne er, at eleverne, ud fra den fælles oplevelse med tv-serien, får mulighed for at arbejde med ordene og sætningerne på forskellige måder. Afhængig af elevernes niveau kan der arbejdes fælles eller i makkerpar, når ordene er klippet ud.

Det vil være en god idé at lave forskellige før- og under aktiviteter med tv-udsendelsen, men dette er udeladt i denne vejledning, da fokus er et andet.

Ideer til undervisning

Ideér til arbejde med Puslebrikkerne.

- Læs "puslebrikkerne" højt – øv udtale.
- Tal om ordenes betydning.
- Gense det kapitel, der passer til sætning 1.
- Find de rigtige "puslebrikker" og læg ordet.
- Genskab sætningen med kroppen.
- Lav sætningen om til et spørgsmål.

Gentag dette med alle seks kapitler.

- Find "systemet" for sætningerne
(omstændigheder - proces - deltager)
- Lim puslesætningerne ind i et hæfte.
- Skriv sætningen nedenunder på dansk.
- Oversæt sætningen til eget modersmål (hvis eleverne kan).
- Tal om farvemønstre på andre sprog. Er de ens eller anderledes (ordstilling)?